

fuldſtændig enigt om beſuaget at tilraade Thinget at gaa ind paa den forandrede Inddeling, netop paa Grund af den ſtore Fordel, ſom var forbunden dermed. Det forekommer mig, at de ſtore Fordele blive lige ſtore, enten vi ſaae dem i Forbindelſe med Sverig alene eller i Forbindelſe med Sverig og Norge, men det er maaffke ikke blevet ret klart, hvad det er for ſtore Fordele, der ere forbundne med Litaldsdelingen, og jeg vil da foretagelig anføre dem. For det Førſte er Overgangen i og for ſig meget let, og dernæſt medfører den i den daglige Beregning ikke alene for Handlende, men for Enhver, ſom i ſin Bedrift kommer til at bruge Penge — og det gjør dog de fleſte Menneſker — en ganſke umaadelig Lettelſe derved, at den aldeles frier os for Alt, hvad vi i vore Skoler have lært at kalde Regning med benævnte Tal — jeg veed ikke at udtrykke mig paa en tydeligere Maade. Naar jeg nemlig ſkal lægge ſammen eller trække fra eller multiplicere eller dividere, ſaa har jeg jo dette at gjøre med: ſaamange Rigsdaler, ſaamange Mark, ſaamange Skilling, ſom jeg ſkal lægge ſammen; trække fra osv. Naar jeg nu ſkal gjøre dette, ſaa maa jeg hver Gang, efter at have taget en af diſſe Sorter og udført Regningen med den, forvandle den til noget Andet, idet jeg enten maa dividere den eller multiplicere den med et beſtemt Tal, og ſaaledes fremdeles. Det er dette, ſom er Hemmeligheden ved Regning med benævnte Tal, og det er dette, ſom man ſlipper for ved Litaldsſyſtemet, thi der gjøres det Altsammen ved Hjælp af et Komma imellem Enerne og Tiendebelene og imellem Tiendebelene og Hundrebelene, og man lægger ſammen og trækker fra, multiplicerer og dividerer uden Henſyn til dette Komma, idet man kun agter paa at ſætte Komma paa rette Sted. Derved bliver Alt, hvad der kaldes Regning, og Alt, hvad der kaldes Bogføring, ſaa uendelig ſimpelt, og ſaaledes har det da ogsaa viſt ſig, at man i hele den civiliferede Verden — med Undtagelſe af et Land, hvor man paa en ganſke beſynderlig Maade undertiden hænger faſt ved gamle tilvante Indretninger, nemlig i England — i Løbet af de ſidſte 80 Aar beſtændig er gaaet videre i denne Retning. Alle vore Nabofater have gjort det, og ſelv her i Landet have vi jo begrundt at gjøre Forandringer dertil i 1858, da vi forandrede Inddelingen af vort Pund. Altsaa, mine Herrer, De ville ſe, at det er en Forandring, ſom i og for ſig ikke er vanffelig, og ikke vil medføre ſtor Bryderi, men vil være til overordentlig ſtor Fordel for Befolkningen i det Hele; naar der er gaaet en ganſke kort Overgangstid, hvori det volber lidt Vanffelighed; Jeg tror derfor, at vi ganſke rolig kunne raade til, at denne Forandring nu bliver foretagen, og det ſaa meget mere, ſom det ærede Mindretal jo ſelv er af den Mening, at naar vi kunde ſaae en Konvention med Sverig og Norge, ſaa ſkulde vi tage den. Men ſaa ſiger jeg: Er her en ſaa god

Leilighed, ſom der er, nemlig ved en Konvention med Sverig, ſaa er der virkelig ingen Grund til at vente paa, at Norge kommer med. I hvert Tilfælde vil jeg ſige, at det ærede Mindretals Forſlag i en anden Henſeende har begaaet en i mine Dine meget alvorlig Feil ved at holde faſt paa Regningsenheden, det vil ſige paa Rigsdaleren, og ikke at ville forandre den til 2 Kroner; thi, mine Herrer, det er dog indrømmet af Alle og ogsaa af den ærede Ordfører i Dag, at det, at ſætte 2 Kroner i Stedet for 1 Rd. dog var Noget, ſom ikke kunde volde Befolkningen nogen Vanffelighed. Men nu ſkulde de høre mine Herrer, hvilke Grunde der er for hellere at vælge en Krone, altsaa den nuværende Kremark til Regningsenhed end, at blive ſtaaende ved Rigsdaleren. For det Førſte vil jeg ſige, at det for den fattige Befolkning er et meget ſtort Gode: at have en lav Regningsenhed, navnlig naar den tillige kan blive inddeelt i Hundredele. Dersom vi ſaae Kronen delt i Hundredele, vil det være en meget ſtor Fordel for den fattigere ſtillede Befolkning, ſom nu allerede taber derved, at Pundsinddelingen ikke falder ſammen med Myntinddelingen. De kunne ikke ſaae et Lod, men ſaae kun 3 Kvint, og komme til at betale for 1 Lod. Dertil kommer, at den laeſte Mynt, vi have, ikke er den hele Skilling, men kun den halve; derved betegne vi vor laeſte Mynt ſom en ſaadan, der kun bruges i Undtagelſetilfælde, og derfor ville vi finde, at Salvsfillingen nu ikke har noget Omløb i Landet af nogenſomhelſt Betydning. Naar vi derimod ſaae Skillemyntenheden en Dre, den enkelte Dre, ſom er een, er det at vente, at den vil ſaae en meget ſtørre Udbredelſe og Anvendelſe til ſtor Gavn for den fattige Befolkning ſenfor det nuværende Syſtem i alle Kjøb i ſmaa Kvantiteter. Jeg ſkal anføre Dem endnu nogle Ting, ſom jeg haaber at de Herrer ville finde aldeles afgjørende. Hvert af vore Nabolande Sverig og Norge har nu ſin Regningsenhed; den er forffjellig ſaavel indbyrdes ſom fra vor; (men) vi kalde alligevel i alle tre Lande Enheden Rigsdaler. Sverigs Enhed er Rigsdaleren, Norges Enhed er Rigsdaleren, Danmarks Enhed er Rigsdaleren, men diſſe tre Rigsdalere ere meget forffjellige. Tænk De Dem nu, at vi ſaae et fremtidigt Syſtem, hvor Mynterne blive ganſke ens, ſaaledes ſom den ærede Ordfører har ſtillet os i Udfigt, ville De altsaa ſe, at vi komme i det Tilfælde, at naar vore Mynter, ſom ere paaſkrene 1 Rigsdaler, komme over til Sverrig, kan det opfattes af de Spenſke, ſom om det var 1 Rigsdaler ſvenſk. Jeg har mange Gange været Vidne, til, at man har været i Uviſhed om, hvorvidt Priſens Opgivleſe i Sverig løb paa danſke eller ſvenſke Rigsdalere; og dette vil endnu mere blive Tilfældet, dersom Omløbet af de gjenſidige Mynter paa Grund af, at Mynterne blive fuldkommen lige, bliver udbudet. Dertil kommer endnu, at, dersom